

B E S Z Á M O L Ó

**A Főépítési Társulás, a Társult Települési Tervtanács és a főépítész
2008 -2009 évi tevékenységéről.**

Készítette:

Nyeste László
társult települési főépítész

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő Testület!

Monor és Térsége Önkormányzati Főépítész Társulás 2007 második félévében jött létre Bénye-Csévharaszt-Gomba-Gyömrő-Monor-Monorierdő-Nyáregyháza-Péteri-Pilis-Üllő és Vasad települések Képviselő Testületeinek egyetértő döntése alapján, Társulási Megállapodás megkötésével a főépítész közös foglalkoztatására és építészeti-műszaki tervtanács működtetésére. A megállapodás tartalmazza, hogy a főépítész minden év szeptember 30-ig beszámol a tevékenységéről, a társulás működéséről.

Szakmai beszámoló:

A 2007 évi kezdet óta kormány-átalakítások folytán az építésügyi szakma országos irányítása az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumtól átkerült a **Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztériumhoz**. így az építésügyi célleírászat terhére kiírt **Építésügy-2008 pályázat** kezelője már az NFGM volt. A főépítész társulás eredményesen pályázott még 2008 végén és a maximálisan elérhető **1 000 000.- Ft támogatást** elnyerte. Amit előző évi beszámolómban már jeleztem a 2008 évi pályázat célja egy interaktív elektronikus honlap elkészítése lesz, amelyen valamennyi társult település aktuális településrendezési eszköze elérhetővé válik a tervlapok tekintetében is, illetve a Tervtanács tagjai és a beruházó-tervező kérelmezők elektronikus formában tudnak adatot, információt cserélni.

A vállalt feladatot némi külső segítséggel eredményesen teljesítettük és **2009 áprilisától elérhető** a www.foepiteszitariusulas.hu internetes információs oldal.

A támogatási keretből szélessávú internetkapcsolatot létesítettünk a UPC rendszerén, nagy méretű tárhely áll rendelkezésre egy erre szakosodott szolgáltatónál és a rendszer működtetésére megfelelő szintű számítógépet szereztünk be.

A támogatással **június 15-ig kellett elszámolni**, amelyet megfelelően teljesítettem, a pénzügyi és a szakmai beszámolót a támogató elfogadta. A folyósítás e hónapban várható.

A weboldal információs felületének folyamatos feltöltése, karbantartása igen időigényes feladat, így ez a munka a tervezettnél sajnos tovább húzódik. Az „egyszemélyes” feladatellátás idő-problémáin túl sajnos a településrendezési terv-anyagok digitális változatainak előállítás, a meglévők felülvizsgálata vagy pótlása, összeszerkesztése, korábbi módosítások egybeszerkesztése és a megjelentetési formátumok kialakítása jóval nehezebb, mint terveztem.

A folyamatban lévő módosítási eljárásokra szintén figyelemmel kell lenni.

Mindentől függetlenül már több település feldolgozott-átdolgozott anyaga megtalálható a weboldalon.

Csévharaszt kivételével valamennyi társult településen a **településrendezési eszközök** felülvizsgálata, módosítása vagy kiegészítése volt folyamatban. Ezekben az eljárásokban a főépítész az építési törvény előírásai szerint szakmailag képviseli a települési önkormányzatokat. Egyeztet és koordinál a tervezők, államigazgatási szervek és az önkormányzati testületek között.

Az eltelt időszakban a legtöbb egyeztetési igény a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szerveivel vált szükségessé –hatástanulmányok készítése miatt, kiemelten a régészeti szakágra. A környezetvédelmi hatóságokkal is számos koordináció vált szükségessé és a hírközlésben érdekelt szolgáltatók is nagy aktivitást mutattak a területen a mobil-internet fejlesztések miatt.

A folyamatban lévő **módosítási** vagy kiegészítési **eljárások** a településrendezési eszközökben egy részében a **helyi lakosság kérelmein**, más részben konkrét **fejlesztői-beruházói igényeken alapulnak**. Üdvözlendő, hogy ez utóbbiak már egyedi **településrendezési szerződések** keretei között történnek – még akkor is ha azok beépülnek az önkormányzatok módosítási programjaiba.

Hátránya ellenben, hogy az államigazgatási egyeztetési folyamatban ismétlődik és elhúzódik az eljárás. Van kísérlet egy településen több egyeztetési eljárás párhuzamos lebonyolítására, de az sajnos zavart okozott – különösen az állami főépítési iroda második szakaszos véleményezésében.

2009 szeptemberéig csak a monori és az üllői módosítási eljárások fejeződtek be rendelet-módosításokkal. Gombán, Bényén és Pilisen van a folyamat lezárás-közeli állapotban.

Az agglomerációs településeket (Üllő, Gyömrő) a várható törvénymódosítást előkészítő tervezés érinti a közeljövőben, számukra 2010-ben lehetőség nyílt a településszerkezeti módosításokra, átdolgozásokra.

A **Tervtanács** szervezete ugyancsak 2007 augusztusában állt fel kisebb nehézségekkel az összetételére vonatkozóan, amit időközben az Építész Kamarával folytatott egyeztetéseken feloldottunk. Általában havonta ülésezik, néhány hónapban kétszer is, de „üres” hónap is előfordult. 2008-ban összesen 79 állásfoglalást adott ki, 2009 szeptemberéig pedig 28-at.

Az ajánlások száma 8, ugyanakkor két ülésnapon határozat-képtelenség miatt összesen 9 tervet megtárgyaltnak és ajánlottak kellett tekinteni. 2009-ben biztosan jóval kevesebb terv kerül a tervtanács elé, ami részben a beruházások csökkenésével indokolható. A határozat-képesség hiánya korábbi létszám-gondokból eredt, mert rendkívüli akadályoztatás miatt előálló tag-hiányt a tanácsülés napján már nincs mód újabb taggal pótolni. Költség-takarékosság miatt nem volt póttag, de ezt a módszert továbbiakban már alkalmazzuk.

2008 decemberében az átalakulás előtt álló **Közigazgatási Hivatal jogi szakértői** a jobbitás szándékával megvizsgálták a társult önkormányzatok tervtanáccsal kapcsolatos rendeleteit és a főépítész foglalkoztatására kötött Társulási Megállapodást és **felhívással éltek azok módosítására**. Észrevételeik és javaslataik szerint 2009 februárjában több egyeztető tárgyalást követően **elkészült az egységes szerkezetű újabb szövegezés**.

Lényegi kérdés volt és **pontosítottuk**, hogy nem településenként, hanem a **társulás keretében működik a Tervtanács**, ugyanakkor minden

Önkormányzat maga dönthet azokról a tervfajtákról, amelyet a Tervtanács tárgyal.

Hasonló lényegi kérdés volt és ugyancsak **módosítottuk** az elnevezés, a „**kistérségi**” szó használatát. **Helyébe a „társult települési”** kifejezés lépett. A „kistérségi” teljes mértékben az én hibámból és kívánságomra került 2007-ben a Társulási Megállapodásba. Egyszerű oka volt, hiszen Monor Térségében 2000-től „kistérségi főépítész” elnevezéssel segítettem szakmai munkával a települések településrendezési munkáját, ezzel megfelelve az építési törvényből eredő, az önkormányzatot kötő személyi feltételnek. A működő kistérség 1997-től nevezte magát önként kistérségnek --összhangban az akkori jogszabályokkal --. mivel a „nagyobb térség”-en (régió) belüli minden önkéntes együttműködés „kistérséget” alkotott és területfejlesztési társulásokba vagy projekt társulásokba rendeződött (pld: szilárd- vagy folyékony hulladék gyűjtése, kezelése). A kapcsolódó központi költségvetési támogatási alrendszerben így átfedések keletkeztek. Ennek megszüntetésére 2004-ben kormányrendelet határozta le kötelezően a településeket és „**statisztikai kistérség**”-be sorolta őket. Szinte párhuzamosan megindult a „többcélú társulás” rendszerének szervezése, ahol alapvetően az intézményi feladatellátás összeszervezése volt a fő cél, de ide tagozódott a területfejlesztés is. A településfejlesztés és rendezés minden erőfeszítés ellenére kikerült a szakmailag összefüggő rendszerből, mivel azok nem közvetlen állami feladatok és azt az önkormányzatok látják el az építési törvény és egyéb törvények, jogszabályok keretei között.

Jogászai okfejtés alapján a „kistérségi” kifejezést a továbbiakban csak a statisztikai kistérség használhatja és valójában állami feladatellátásra.

Ennek megfelelően több hónapos eltérésekkel, de valamennyi önkormányzat Képviselő Testülete módosította a vonatkozó rendeletét és elfogadta a Társulási Megállapodás módosítását. A jövőben a társult települések **Társult Települési Tervtanács**-ot működtetnek és **társult települési főépítész**-t foglalkoztatnak közösen.

Időközben ennek a formának konkrét törvényi meghatározása és általános szabályozása is megtörtént az építési törvény nyár előtti módosításával, ahogyan annak előkészületét jeleztem is. Természetesen nem ez volt a törvénymódosítás fő célja, de 2009 október 1-től **végre törvény** (Étv. 6.§.(6) **nevesíti a térségi főépítészt** is, mint az önkormányzat szakemberét. Ugyanezen törvény 15.§.(1) törvényileg is megállapítja több településnek a társulási formában történő településrendezési feladat-ellátási lehetőségét is. Sajnálatos tény azonban, hogy a módosuló törvény már nem foglalkozik az „önkormányzati tervtanács” intézményével, a korábbi (7) bekezdés törlik október 1-től. A **tervtanácsok működését** kormányrendeleti szinten már korábban kiadott rendelkezés, illetve további, még csak tervezeti formában ismert **kormány-szintű jogszabályok rendezik** majd.

Ez elmúlt időszakban is aktívan részt vettem az **Országos Főépítész Kollégium** munkájában. A kollégium Szervezet Munkacsoport vezetőjeként tevékenykedem heti egy munkaértekezlettel és havi egy kollégiumi üléssel. A Kollégium tagjait az ország főépítészei (állami-, megyei-, önkormányzati..) három évente választják az évente megtartott Országos Főépítész Konferencián. A **Nemzeti Építészeti Tanács** tagjaként is részt veszünk az építésüggyel, értékvédelemmel, környezetalakítással, környezetvédelemmel,

valamint a területfejlesztéssel, területrendezéssel és településfejlesztéssel kapcsolatos jogszabályok véleményezésében, jobb esetben azok előkészítésében is. (utóbbi időben sajnos erre rendre a péntektől-hétfőig terjedő időszak állt rendelkezésre)

Az 1989-ben létrejövő és jelenleg is „római klub” jelleggel működő Főépítész **Kollégium** idén ünnepelte **20 éves** fennállását. A tevékenységével, a szakma-politikájával a gazdaság- és pártpolitikával szemben, opozíciót is felvállalva teljes függetlenségben próbálja az épített környezet értékeinek megóvása mellett egy fenntartható fejlesztést eredményező települési-, (kis)térségi-, regionális- és országos építészeti folyamat-rendszert kialakítani, és a közérdeket nem pusztán egy fiskális-gondolkodással kiszolgálni.

Közel tíz éve, hogy az országban elsőként és több évig egyedülként a monori térségben működött olyan modell, amely a települési főépítészt több önkormányzat számára biztosította: társulási formában. Tiszta törvényi szabályok hiányában többféle módon kerestük az utat a jogalkotás előkészítésében illetékes minisztériumi kollégákkal, szakértőkkel, hiszen a céllal a szakma teljes mértékben egyetértett.

2009-ben az Országgyűlés nyári szünete előtt **törvénybe iktatta a térségi főépítészt státusát !**

Személyes tevékenységemet az építésügyért felelős Varga István miniszter Úr ez évben miniszteri kitüntetéssel ismerte el, az oklevelet az építők napján vehettem át.

Sajnálatosan egy **konfliktus-helyzet is kialakult** 2009-ben, a földhivatalok megváltozott jogi és finanszírozási helyzetével magyarázható okokból.

A társult települések által a Nemzeti Kataszter KHT-től megvásárolt digitális kataszteri alaptérképek anyaga a folyamatos feldolgozás során hibásnak, elavultnak bizonyult. Több ponton nem azonos **a körzeti földhivatal** által utóbb kiadott egyedi adatszolgáltatásokkal, noha elvileg azonos az adatbázis.

A reklamációnkra a két szervezet egymásra hivatkozik, a Nemzeti Kataszter Kht. szerint a földhivatal adott nekik hiányos vagy hibás adatot –a körzeti földhivatal szerint Ő jó adatokat adott és a javítottat is kiadhatná, de egész településre vonatkozóan arra csak a Kht.-nak van joga. Újabb térítés ellenében hajlandóak csak a korrekcióra. A földhivatal a települések földrészleteinek adatait tartalmazó földkönyv-et is kiadta a korábbi években térítés mentesen, de 2009-ben már megtagadta azt. Álláspontja szerint a nagytömegű adatkezelés adatvédelmi kérdéseket vet fel –amiből szerintük az következik, hogy csak egyenként, a TAKARNET rendszerén és térítés ellenében kaphatóak meg az adatok. A vita nem zárult le, az adatvédelmi biztos álláspontjára várunk.

Pénzügyi tájékoztató:

A Társulás **gazdasági-pénzügyi** tevékenységét Monor Város Polgármesteri Hivatala végzi – elkülönített számlavezetéssel. A társulásban részt vevő települések a lakosság számuk szerint járulnak hozzá a működéshez, amelynek mértéke **lakosonként 100.-/ Ft.**

A hozzájárulások teljesítései évente két részletben, az első- illetve a második félév elején esedékesek.

A **bevételek** 2009-ben sajnos nem a tervezettek, előírtak szerint teljesülnek. A tájékoztató idején sajnos van olyan település, amely még sem az első, sem a második félévi hozzájárulásával elmaradásban van. Ez a helyzet csak azért nem okozott eddig likviditási problémát, mert Monor Város a bérköltéseket előfinanszírozza. Ez a helyzet a IV. negyedévben már nem tartható fenn, az **elmaradások** mielőbbi **teljesítése szükséges**.

A **kiadások** oldalán a tervezett és elfogadott felosztás szerint történnek a kifizetések, átcsoportosításra, módosításra nem volt szükség.

Összefoglalva a 2008 szeptembere óta eltelt egy évet, a főépítési társulásban végzett tevékenységemet: igyekeztem megvalósítani a társulás céljait, képviseltem az önkormányzatok érdekeit a tervezőkkel, a fejlesztő-befektetőkkel szemben számos egyeztető tárgyaláson. A telefonos egyeztetéssel létrejövő helyszíni konzultációk módszere bevált és jobb időkihasználást tett lehetővé. Az „egyszemélyes” munkakörből eredő adminisztrációs feladatok teljesítésében vannak még lemaradások, de az elektronikus oldalunk segítségével várhatóan csökkenhet a papírmunka.

Javasolom, hogy rendszeresen látogassák, böngésszék oldalunkat a www.foepiteszitariarsulas.hu címen. További hasznos, aktuális információkhoz juthatnak rólunk és egymásról és a kapcsolatainkról.

Kérem a beszámolóm-tájékoztatóm megtárgyalását és elfogadását.

M o n o r, 2009. szeptember 04.

Nyeste László

társult települési főépítész